

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Part Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Part Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szerkesztés
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Döntsön a nemzet!

1912. június 4-ike óta olyan dolgok történtek a magyar parlamentben is, oly nsemények a világ-politikában, hogy csak a legnagyobb fokú elbizakodottság és önhittség kell ahhoz, hogy a felelős tényezők mindezt a nemzet megkérdezése nélkül merjék elkövetni, hogy a külpolitikai eseményekkel szemben mernek állást foglalni.

A híres november 18-tól a júniusi államcsinyt az különbözteti meg, hogy akkor helyénvalónak és szükségesnek látták a parlamentárizmus látszatának megmentése kedvéért a nemzetre apellálni. Amit most elkövettek s az annak nyomában állandósult krízist természetes állapotnak akarták feltüntetni az alkotmányrombolásért felelős faktorok és a nemzet részéről egy hirhadt korrupciós választáson megadott mandátumokra hivatkozni, amely a törvénytelenségek bázisául szolgált volna.

A belpolitikában a legnagyobb zavar, felfordulás, alkotmány- és törvényellenes állapot uralkodik, amelyből való kikontakozásra sehol egy kezdeményezést, egy irány-megjelölést a kormány részéről nem láthatunk, Élet-halál küzdelemben áll egymással szemben a kormány tábora és az egész szövetkezett ellenzék, az utóbbi a parlamentnek egy tekintélyes

része, amely a választások statisztikája szerint az igazi magyarság s az egész nemzet többségét képezi. — Megdöbbentő cinizmussal hirdeti a kormány és tábora, hogy amit tett, azt az alkotmány és törvényes rend megmentése végett követte el, hoiott éppen ellenkezőleg minden tényével nemcsak megcsufolták ennek az országnak alkotmányát és törvényeit, de azok szentségébe vetett hitét is megrendítették.

Homlokegyenest ellenkező népfelfogás áll itt egymással szemben, amelyben itélőbíró egyedül a nemzet lehet. Nemcsak vétkes könnyelműség, de egyenesen ennek az országnak jelene és jövője ellen irányuló merénylet, soha helyre nem hozható bűn, ha ezen az uton a kormány és tábora meg nem áll és kérdést nem intéz a nemzethez az iránt, hogy akarja-e követni ezen az uton, vagy *hitt*-öt kiált annak a pretoriánus harcmódnak, melynek bizton megjósolható vége ennek az országnak megméltelyezése és a magyar nemzet végromlása lenne.

Döntsön a nemzet: kívánják egyértelműleg az összes ellenzéki vezérek és kívánja ennek az országnak minden függetlenül gondolkodó és a nemzet jövőjéért aggódó polgára; döntsön annál is inkább, mert azoktól, akik ilyen szentségtörő munkára, ilyen államcsiny elkövetésére kaphatók voltak, nem lehet

várni egy olyan igazán demokratikus választói reformot, amely a nemzet jövőbeli boldogulására és fejlődésére alapul szolgálhat.

Am döntsön a nemzet egy újabb választáson és pedig mielőbb, de legyen az a választás olyan, amelynek eredményét, bárkire üssön is ki az kedvezően, avagy kedvezőtlenül, megnyugvással és feltétlen tisztelettel akceptálja az egész országos közvélemény.

Feltétele pedig ennek, hogy azon a választáson *szabadon és függetlenül* nyilvánítsa akaratát és meggyőződését még az a mai kontingált és szűk körre szorított választóközönség is, melynek józansága és hazafias belátása, ha ment lesz ez a választás a korrupciótól és erőszaktól, terrortól, meg fogja találni azt a helyes verdiktet, amelyet az eléje tárult helyzet mérlegelése és becsületes megítélése alapján hoznia kell.

De végül regenerálni kell a parlamentet és egy új választás tisztító tűzén átvinni a magyar politikai közéletet azért is, mert nagy történelmi átalakulások idejét éljük, amikor nem lehet többé középkori módra kormányzási jeligéül választani, hogy döntünk és uralkodunk, ha kell, nélkületek, sőt ellenetekre is.

Arról van szó, hogy a külpolitikai súlyos helyzet nagy elhatározás elé állíthat bennünket. Érdekekért, amelyeknek

TÁRCA.

A borjuk ára.

(Vége.)

Gyurka elbeszélte az egész esetet. Félig sirva mondta az édesanyja: Nem megmondtam, hogy vigyázz a pénzre és ne téj be sehová?!

Az Isten elvette az eszemet, — felelte Gyurka és most már ő sem tudta visszatartani a könyeit.

Az anyja vigasztalni kezdte: — Végy erőt magadon, fiam. Megsegít még az Isten!

— De mikor most már megint nincs semmink! . . . Ugy fáj a lelkem, édesanyám! És sirtak mind a ketten . . .

Mikor pedig Gyurka nagynehezen elaludt, az öregasszony felkelt az ágyból és a párna alól egy rozsdás kulcsot vett elő. Aztán oda-tipegett egy régimódi tulipántos ládához és vigyázva, hogy a fiát fel ne ébressze, felnyitotta azt és elkezdett benne tenni-venni . . . Végre a láda fenekéről előkerített egy rozmaringszagu, kopott vászonzacskót és gyorsan a zsebébe csuszította.

Miután meggyőződött, hogy Gyurka csakugyan mélyen alszik: kivette a zacskót a zsebéből, széjjelnyitotta s egymásután szedegette ki belőle a bankókat és az aranyokat, mindaddig míg százhatvan forint ott nem állott előtte az asztalon. Akkor odament a fia levetett ruhájához,

kikereste közülük a lábblit, benyúlt annak a belső zsebébe, kifordította azt és egy késsel a varrásnál felmetszette. Aztán a támadt nyíláson keresztül becsuszította a pénzt a lábblit bélése alá . . .

Beteg volt Gyurka, mikor reggel felébredt. Az a tudat gyötörte, hogy most már megint olyan földhöz ragadt szegény ember, mint amikor hazakerült a katonaságtól.

Az édesanyja is fölkelte és biztatta a fiát, hogy egyék valamit, hiszen az este nem vacsorázott.

Gyurka nagybusan falatozni kezdett, közben pedig nagyokat sóhajtott

Odatlt melléje az anyja is az asztalhoz. — Valjon nem volt lyukas valamelyik zsebed, fiam? Hátha a bélése alá csuszott a pénz?! . . . Megnézted jól?

— Megnéztem én jól, — felelte Gyurka. — Hátha mégis . . . tudod, sokat ittál?!

Gyurka előkereste az ünnepi lábbliját, a melyik tegnap rajta volt és belenyúlt a belső zsebébe.

— Csakugyan lyukas ez a zseb, — mondotta.

— Nézd meg jól, fiam.

Gyurka nagyot ugrott örömben. Egymásután húzta elő a bankókat s az aranyakat a bélése alá.

— Édesanyám, ide nézzen! Itt van a pénz! Egy krajcár hija sincs. Emlékszem csakugyan, aranyak is voltak . . . De hol a bugyelláris?

— Avval ne törődj, fiam. Valahol elhánytad, mámoros fővel. Jó, hogy a pénz megvan! — mondta az öregasszony s kiosont a szobából, hogy meg ne lássa a fia az örömkönyeket a szemében.

Gyurka utánakiáltott: — De édesanyámnak is hoztam valamit! Azzal leakasztotta a szegről a csikos tarisznyát és kivett belőle egy szép fekete fejkendőt.

— Itt a vásárfia! — mondta a belépő édesanyjának.

Amin pedig az öregasszony kezdte kibontogatni a kendőt, egy összebogozott, nagy, kék zsebkendő hullott ki belőle a földre.

Gyurka villámgyorsan kapott utána. A bámulattól szólni sem tudott. A zsebkendőben benne volt a bugyelláris is a borjuk árával.

Az özvegyasszony csendesen törölgette a szemét.

— Az Isten jó, fiam. De fogadd meg, hogy többet nem feledkezel meg magadról.

— De hogy került a zsebembe az a másik pénz? — kérdezte Gyurka és hosszan nézett az özvegyasszony jóságos arcába.

Az pedig nem szólt semmit, csak folyton a szemét törölgette.

Gyurka kezdte éteni a dolgot.

Hálás tekintetet vetett az édesanyjára.

— Ha inkább akarja, hát a lovak helyett tehenet veszek, — mondotta.

— Akkor én visszaváltom a földcsékénket ott az erdőszélen.

Szalay Gyula.

legalább is magyar jellegű és kétség-telen reális tartalmuk ma még nincsenek előttünk dokumentálva, háboruba vihetnek bennünket megfosztva családokat kenyérkeresőjüktől, szülőket gyámolójuk-tól, gyermekeket eltartóiktól — Végső szükség esetén, igaz nagy nemzeti érdekek veszélybenforgásakor szoktak az utima rációhoz fordulni még a civilizált államok is, hogy ilyen végszükség fenforog-e, vagy elő fog-e állani, annak megítélését és elbírálását megnyugvással nem bízhatjuk arra a kormányra, amely a magyar nemzet függetlensége és gazdasági önállósága iránti érzékének olyan kevés jelét adta, sőt amely mindezek ellenére tört, egyenesen bécsi parancsra.

Döntsön a nemzet, kívánja az egész ország közvéleménye. — Döntsön egy tiszta, törvényes választáson. S ezzel szemben áll a kormány és táborának fennhéjázó gögje, hogy a nemzet már döntött, aminek állítása annál nagyobb hipokritaság, mert tudják nagyon jól, hogy ha a nemzet ítéletre felhívatik és dönteni fog, ez a verdikt a kormány és pártjára súlyosan elítélő és megsemmisítő lesz.

A magyarság.

E szenvedő szomorú korszakban a reménység biztató sugara csillan át, hogy bár százados betegség pusztította a magyart, megemészteni nem tudta, mert ime, fejlődik, szaporodik s a legutóbbi, 1910. évi népszámlálás adatai szerint a magyar haza határai között 10.050.000 magyar él, vagyis az összes lakosság 48,1%-a; az anyaországban — Horvátországot nem számítva ide — pedig 54,5%-a magyar, tehát magyar anyanyelvű polgár.

Ezek a rideg számadatok örömmel és büszkeséggel tölthetik el minden magyar ember lelkét; örömmel, hogy százados, öldöklő pusztító csaták után sem veszett ki a magyar és büszkeséggel, mert az a föld, amelyet magyar fegyver és magyar vér szerzett és tartott fen mind a mai napig: a nyelv és faj számánál fogva is a magyaré.

A végzetes tatárjárást nem említve ezuttal, a nemzeti dinasztia kihalása óta úgy szólván napjainkig fegyverben állott a nemzet, házát, hazáját, életét védelmezve és folyton fogyva az emészto harcokban, mert csak maga küzdött, csak maga vérzett. A haza határain belül élő különböző nemzetiségek az évszázados harcokban nemcsak nem segítettek a magyart, hanem ellene fordultak s rémes kegyetlenséggel irtották, gyilkolták, ahol érték.

S bizony, bizony sokszor ádáz ellenség módjára bántunk mi is saját magunkkal, egymás ellen hadakozván, egymás vesztére törvén.

Jelszó volt: ki kell irtani a magyart! S volt is büne hozzája, mert a fegyverrel szerzett földön élni akart, élni szabadon, függetlenül, ősi alkotmányá védelme alatt. És pusztultunk és veszünk s már készen volt a sír is számunkra. Akit megkímélt a golyó, bitó kerékbe-törés, gályarabság: az a száműzetésben morzsolta le szomorú életét, vagy itthon

nyomorgott, rabszolga sorban. Kevés volt az is, alig egy millió a Rákóczi-korszak lehanyatlása után. S a népek tengerében ez a csöpp 200 év alatt 10 millióra emelkedett.

Minő őserőnek, minő erős, nagy léleknek kell e nemzetben lakoznia, mely annyi balszerencse közt, oly sok vizsály után is annyira fel tudott szaporodni, ennyire meg tudott növekedni.

Isten jóságos kegyelme után erős faji érzékének, nagylelkűségének, beolvastó képességének s rendíthetetlen szabadság- és hazaszeretatoek köszönheti ezt az örvendetes fellendülést. Az idegenek mindenkor szívesen húzódtak oda, ahol barátságos fogadtatásra, védelemre s az emberi jogok tiszteletben tartására számíthattak.

Ezek a szép erények a magyarnál mindenha megvoltak. A természetes szaporodás mellett a beolvadás is növelte a magyarság számát s növeli ma is, mert a magyar az őszinte szeretettel hozzája közeledt ma is testvéri szeretettel fogadja s mindazon javakban részesíti, amelyeket ő tenger vér és tenger köny árán tudott csak megszerezni.

S ha ily sulyos viszonyok között is a gyarapodás oly örvendetes arányokban halad előre, hol volna most a magyarság, ha a romboló századok nem nehezédnek reája? Ma nem 10, hanem 40 50 millió magyarról beszélne a statisztika s hatalomban vetekednék a német birodalommal. Nemcsak számban állana Európa legerősebb nemzetivel egy vonalban, hanem tudományban és művészetben is, mert az a nemzet, amely 1867. óta, 35 év alatt, ezen a téren is oly csodás eredményre jutott, hogy a világ legmiveltőbb nemzetei előtt sem kell szégyenkeznie, hová emelkedett volna, ha Isten adta tehetségeit szabadon kifejtetheti!

Az elmúlt fény, pompa és lehető nagyság bár megihletik lelkünket, nincs most idő ezeken töprengeni, hanem bizton előre nézzen szemünk s mind, ahányan vagyunk, igazi lobogó hazaszeretettel a jövő hatalman munkálkodjunk. A nemzeti nagyság és a fényes nemzeti hatalom büvös-bájos képe lebegjen folyton előttünk s erőinket, tehetségeinket ennek elérésére szenteljük.

Csak akarnunk kell és el fogjuk érni, ha az egyéni érdekeket sutba dobjuk s a nagy nemzeti cél elérésében egygyé olvadunk. Van erő, van tehetség bennünk, de kell, hogy ezt a nemzeti egyívé tartozóság megteremtésére fordítsuk. Meg kell becsülnünk egymást s egymással karöltve, erőinket összetéve, a magyar nemzet, a magyar hon nagygyá, függetlenné és boldoggá tételére kell közreműködnünk.

Csak így lesz Isten áldása s a jövő nemzedék köszönete és hálája munkánkon.

H I R E K.

A Vasutas Szövetség újvidéki Napközi Otthona javára e hó 23-án a vasúti állomás éttermében rendezett kabaréestély, bár nem volt oly népesen látogatva, mint a jótékony

cél tekintetéből várni lehetett, igen jól sikerült. A szereplők mindegyike — Fuchs Zsófi, Godor Nelli, Hoffmann Erzsike, Schöffner Imre, Regényi Kálmán és Pájer József — ügyes, gyönyörködtető előadásaikkal nagyban hozzájárult a jelen voltak kellemes, kedélyes mulattatására és sűrű tetszés nyilvánítások jutalmazták sikeres fáradozásait. Az erkölcsi siker mellett 100 kor. felüli összeg is jutott a jótékony, nemes célnak. A kabarét tánc követte, mely lelkes animóval a reggeli órákig tartott. A mindvégig kedélyes, vig és derült hangulat fentartásához, fokozásához Várady Lajos jóhírű vasúti vendéglős is nagyban hozzájárult kitünő ételek és italok kiszolgálásával.

Műkedvelői előadás. Az Újvidéki Polgári Magyar Daloskör f. é. december 1-én a Dungserszky-színházban műkedvelői előadás keretében színre hozza Lukácsy Sándor igen hatásos népszínművét: Kósza Jutkát. A címszerepet az október 6-iki gyászünnepélyen drámai tehetségével nagy feltűnést keltett Szabó Tusi k. a., az énekes szerepet: Gyurit Kardos Sándor, Erzsit Bársony Mariska k. a., Figurát Brecska Zoltán, Borist: Schindler Paula k. a., Bogárdinét Bellán Ma iska k. a. Hudlacsék Janó drótost Gyenizse Károly, Kondor birót Kojov O. János, Turi Kovácsot Bartók Ferencz, Marcit Kerekes Kálmán játssza. Városszerte nagy érdeklődés mutatkozik az előadás iránt, mely a próbák után itélve messze felülmúlja a műkedvelői előadások mértékét. Jegyek igen méltányos áron Herger Ágoston könyvkereskedésében kaphatók.

Menetrendszabályzat. Menetrend változtatások csak a menetrendi időszakok első napján léptethetők életbe. Ezen menetrendi időszakok május hó 1-től szeptember hó 30-ig (nyári menetrend) és október hó 1-től április hó 30-ig (téli menetrend) terjednek. A közönség, törvényhatóságok, kereskedelmi és iparkamarák stb. részéről előterjesztendő felszólalásokat és kérelmeket csak közvetlenül az illető vasut üzemét kezelő igazgatóságához lehet benyújtani, még pedig a téli menetrendre nézve az előző évben november 30-ig. Később érkező felszólalások csak a következő időszakai menetrendnél vétetnek tárgyalás alá.

A magyarországi kongregáció országos ülésén Dr. Ámon Pál kanonok plebános vezetése alatt az újvidéki hölgyek Mária kongregációja is 12 taggal volt képviselve.

Gyászhir. Dr. Fischer Frigyes kir. tszéki bírót, társadalmi köreink közkedvelt tagját sulyos vesztés érte e hó 23-án, midőn neje rövid szenvedés és alig egy évi boldog házasság után élte virágában meghalt. Halálának híre városszerte őszinte részvétet keltett, mely a f. hó 25-én végbement temetésén is impozáns módon megnyilvánult.

Merénylet. A Zentáról elköltözött és Temerinben letelepedett Dr. Bárdos Lipót ügyvéd ellen elkövetett merényletről nemcsak a vidéki, de a fővárosi lapok is megemlékeztek, de nem a való tényállásnak megfelelően. Magától a megtámadott ügyvédtől szerzett értesülésünk szerint Zsunyi György temerini lakos 20 hold földjét bérbe adta özv. Ökrész Mihálynénak, akinek a bérletet f. október 1-én kellett volna átvennie. Zsunyi időközben megháta a bérlet iránt kötött egyezséget s nem akarta a földet átadni. Ökrész Mátýásné ekkor Dr. Bárdos ügyvédnek megbízást adott, hogy indítson keresetet Zsunyi ellen a földek átadása ügyében. Dr. Bárdos beadta a keresetet s a per folyik. Zsunyi félvén a pervesztesség következményeitől, mult hét szerdáján beállított Dr. Bárdos ügy-

védhez, aki rá lőtt; a g. Bárdos az földre teper tetített csen

Fogy. Gyula 1848 mester és. kanizsán a

Halá. ménesmeste dog házasa meghalt.

Pap. nyugdíj új határozta n sei is meg huzódó és hivatta dül iránt megy

Kirá. üzletvez hogy az katonai csá szabadkó kálátokban mélyzeténe és a csap tásáért dic

„Bá. mes Na tésében a munka jel hívjuk olva ban megje

Örö. venkai n. Henrikné mekeit: G. Imréné sz és kamjon urnót örö

Me. honvédek és így a több, töl Ilyen meg óbesszi 4 a budape fel is uta

Uj. orsz. kép kezdemén vonal kié előmunká tól — V. Dunabök ra vezetn Dunabök dunai ár és ez ok járulnana lágtól el

Ké. litásra ban tud dásánál tekintette lyezi. A gesztése zókra sz

M. badka Sándor

védhez, akit még ágyban talált és szó nélkül rá lött; a golyó az ágy fájába ütődött s Dr. Bárdos az ágyból kiugorva, lefegyverezte s földre teperte a merénylőt, kit a nyomban értesített csendőrség elfogott s Ujvidékre szállított.

Fognak a névtelen hősök. Kafa Gyula 1848—49. honvédszázados, nyug. postamester és takarékpénztári igazgató Magyar kanizsán a múlt héten 83 éves korában elhunyt.

Halálozás. Szabó Károly nyug. urad. ménesmester e hó 23-án, életének 90-ik, boldog házasságának 50-ik évében Futakon meghalt.

Papi nyugdíj. A kalocsai érsek a papi nyugdíj ügyében a közgyűlést e hó 28-ra határozta meg. E gyűlésen a kerületek espereisei is megjelennek s e tanácskozás egy régen huzódó és igen nagy jelentőségű ügyet lesz hivatva dűlőre juttatni. Az érdeklődés e gyűlés iránt megyszerte igen nagy.

Királyi elismerés a szabadkai üzletvezetőségnek. A király megengedte, hogy az ez évi nagygyakorlatok alkalmával a katonai csapatok elszállításánál közreműködött szabadkai üzletvezetőségnek a vonatkozó munkálatokban a vasutak közvetlenül részes személyzetének a rendkívül gondos előkészületek és a csapatszállítások körültekintő lebonyolításáért dicséret elismerése tudtul adassék.

„Bács-bodrog megyei Egyetemes Naptár“ címen Lévai Aladár szerkesztésében az 1913. évre rendkívül hézagpótló munka jelent meg 264 oldal tartalommal. Felhívjuk olvasóink b. figyelmét a mai számunkban megjelent Csarnokra.

Örökbefogadás. Lelbach Péter cservenkai nagybirtokos nővérének, özv. Geyer Henrikné szül. Lelbach Krisztina urnőnek gyermekeit: Geyer Péter, özv. kisbudafelvi Kalmár Imréné sz. Geyer Emma urnőt, Geyer Henriket és kamjonkai Szemző Istvánné sz. Geyer Matild urnőt örökbefogadta.

Megbecsült honvéd. A derék 48-as honvédek egyre-egyre fognak. Ritkulnak soraik és így a fővárosban levő menházban mind több, több vidéki honvéd nyer elhelyezést. Ilyen megtiszteltetés érte legutóbb Szabó István óbecsei 48-as agg harcost is, a kit meghívtak a budapesti honvéd menházba. Az öreg honvéd fel is utazott bajtársaihoz.

Uj vasutvonal. Gróf Széchényi Emil orsz. képviselő és Szemző Cyula ny. főispán kezdeményezésére Gombostól kiinduló új vasutvonal kiépítésére kapott Herceg Péter vállalkozó előmunkálati engedélyt. A vasutvonal Gombostól — Vajszka, Bogyán, Palona, Bácsujlak és Dunabökény községek érintésével — Ujpalánkára vezetne. Ezzel kapcsolatosan Bácsujlak és Dunabökény, valamint Ujpalánka községek a dunai árterület ármentesítését is kivinni óhajtják és ez okból egyenkint 3000-4000 ezer k-ával járulnának a vasutépítéshez, melylyel ezen, világtól elzárt falvak felette sokat nyernének.

Kedvezmény a cukorrépa-szállításra. A kereskedelemügyi miniszter leiratban tudatja, hogy a cukorrépa-termés behordásánál országosan tapasztalt megkönnyítésre való tekintettel, a fuvarozást vasárnapon is engedélyezi. A vasárnapi munkaszünet eme felfüggesztése azonban csak a cukorrépa fuvarozókra szól.

Munkásházak Szabadkán. Szabadka város annak idején elhatározta, hogy Sándor külvárosban 100 munkásházat építtet.

A házak közül 35 már el is készült s azok jövő hónapban fognak földmunkásoknak eladatni. Az egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel s 200 négyszögöl területű kerttel bíró házat 25 év alatt a munkás megszerezheti évi 130—140 korona lefizetése által.

Tudod, Pali, ez nagyszerű!

Azt hittem már, hogy komoly beteg leszek és alig szedtem be tizenhét darabot a szodeni ásványpasztillákból, máris sokkal jobban érzem magamat. De máttól fogva sohasem fogy ki a házamban a szodeni, mert hozzá akarok szokni rendszeres használatához, mert ez az apró jószág elhárítja a bajokat. Fáy valódi szodeni ásványpasztillája 1 korona 25 fillért gyógyszerüzletekben és drogériákban kapható.

CSARNOK.

Bács-Bodrog-megyei Egyetemes Naptár.

— Egy könyv megyénkről. —

Megjelent a „Bács-Bodrog-megyei Egyetemes Naptár“ II. évfolyama Lévai Aladár szerkesztésében.

Múlt évben az első évfolyam megjelenését megyszerte általános érdeklődés kísérte, nemcsak azért, mert a csinos kiállítású és tartalmas naptár újdonság számba ment, de főleg azért, mert lépten-nyomon szükséges megyei tudnivalók mellett igen sok érdekes és közhasznú ismeretet is gyűjtött egybe.

És e tekintetben az új: az 1913-ik évre szóló naptár még kiválóbb gondtal és körültekintéssel van összeállítva, úgy annyira, hogy mindazoknak, kik valamelyest is tájékozottak akarnak lenni megyénk általános és az egyes városokat, községeket külön érintő hivatalos és nem hivatalos dolgokról, azoknak üdvös vezérfonál és szinte nélkülözhetetlen kézikönyv lesz ez a Naptár.

Tuladonképen nem is naptár ez, hanem tartalmas kis lexikon, melyben a vármegye minden lényeges adata pontosan és a legújabb helyzet: megfelelően található fel, oly beosztásban és elhelyezésben, hogy feltalálható benne a szükséges adat a nélkül, hogy minden nagyobb keresés avagy fárasztó utánjárás kellene hozzá.

Kitűnő, megbízható és tartalmas címtár is ez a naptár, mert a vármegye, a városok és községek hivatalainak felsorolásával, az egyletek felemlítésével a választott és virilis képviselők nevének közlésével igen sok címet találhat az, akinek erre szüksége van.

Megtalálja itt a figyelmes olvasó az egész vármegye múlt évének rövid történetét, ha átnézi és összegezi azokat a rövid de tartalmas sorokat, amelyek ujtásként minden községi adat végén, mint az elmúlt év eseménye vannak feltüntetve.

Egyébként a Naptár a következő tartalommal bír: Az általános naptári rész után betűrendes névjegyzék van, amely minden ismert nevet magában foglal és megyénkben divó német, szerb, sokác, tót és bunyevác nevek magyarosított kiejtését is közli. Ez 18 sűrű oldalt tölt be.

Ezután a posta- és távirat tarifából hoz mindig szükséges tudnivalókat; majd a bélyeg és illeték törvénynek a mindennapi életben előforduló utasításait közli, nagy okulására mindazoknak, akiknek szüksége lesz rá.

A vasárnapokra és ünnepekre vonatkozó fontosabb törvényes rendelkezések kivonatos közlése is gyakorlati értékű.

Ezt követi a Naptár legértékesebb része: a vármegye név- és címtára. Hivatalos és hiteles adatok alapján közölt rész ez, amelynek hasznát veszi egy a hivatalos világ, mint az ügyesbajos polgárság is, akiknek valamelyes elintéznivalója akad valamely hivatal vagy hatóság körzetében. A vármegyei közigazgatási tisztikar, meg az árvaszéki tisztikar névsora után a vármegyében levő állami hivatalok főnökeinek nevét találjuk, majd a katonai és egyházi főhatóságok megnevezését.

A választott kerületek és az ezekhez beosztott községek felsorolása után az egyes választott kerületek képviselői és a választók létszáma van felsorolva.

Több oldalra terjed a vármegyei virilis és választott biz. tagoknak névsora, amely után betűrendes egymásutánban a járások és ezek községeiben levő tisztikar, képviselő, egyletek, takaréknévtárak, szövetkezetek és nevezetességek közöltetnek, ami legértékesebb és bizonyára legkeresettebb része lesz a naptárnak.

A városoknál még részletesebb adatokkal szolgál a naptár, ahol Szabadkánál illusztrált közleményt hoz az új városházáról és ennek felavató ünnepéről; — Zombornál pedig a zombori Rákóczi szobor történetét és leleplezési ünnepségét adja, a szobor képével.

Az irodalmi rész is tartalmas s abban Galambos Margit (Versek), Fárba József (Karcolat), dr. Galambos Pál (Epizód), dr. Hanningné K. Iocika (Magánjelenet), Molnárné Radich Jolán (Versek), Ötvös János (Versek), dr. Szász István (Versek), Türr Antal (Elbeszélés), Vértesi Károly (Utirajz) közleményeivel találkozunk.

A leleményesség élénk bizonyosságul a Naptár a legnagyobb európai hírű eseményről: a balkán-háborúról is hoz leírást és képeket, Ezzel bizonyára minden naptárt megelőzött.

A naptár hirdetési része is tartalmas, amely után a megyei községek betűsoros névjegyzéke, majd a vásári tudósító zárják be a 264 oldalra terjedő naptárt.

Akik ismerik már a Bács-Bodrog-megyei Egyetemes Naptárt, bizonyára örömmel és megelégedetten lapozgatják, olvasgatják ez alkalommal is; akik pedig első ízben ismerik meg ezt a közhasznú kiadványát az óbecsei Lévai könyvkiadó cégnek, csak elismerőleg kell, hogy vegyék és értékeljék ezt a sok hasznos közlést tartalmazó nyomdaterméket.

Megrendelhető: Lévai Lajos könyvkereskedésében Óbecsén és minden hazai könyvkereskedésben. Ára fűzve 1 korona, kötve 2 korona.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Téli tüzelő.

A legjobb minőségű

porosz szalon-szén 50 kg. zsákban a házhoz szállítva métermázsája 4 k. 40 f.
Nordbahn dió-szén „ 5 k. —
Bécsi gázkokszt szintén „ 5 k. —

Kapható BAUER GYULÁNÁL Ujvidék,

Uspenzka-utca, 5. szám.

Seciferrin

Az erőtlenség és gyöngék kedveltje.
Feleleveníti a vért, erősíti az idegeket
és szell met, Biztosít egészséges, rózsás
arcszint és új életerőt.

Gyors hatása az **orvosi világban**, mint a **közönség körében nagy feltűnést** kelt.
Ára K 4.— Gyógyszertárban kapható. Főlerakat:
Török József gyógysz., Budapest VI., Király-utca 12

Meinl Gyula

kávé-bevitele.

Uj fiók:

Ujvidéken, Kossuth Lajos-u.

35. szám.

558. szám.

1912. végrh.

Árverési hirdetemény.

Au'ított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1912. évi 50723. P. számú végzése következtében Dr. Loschitz Lajos bpesti ügyvéd által képviselt Puk K. és társa javára 998 K. 50 f. s. jár. erejéig 1912. évi május hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 665 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 csavargép felszerelve, 1 kazán összes hozzátartozó felszereléssel, 1 cinezett kád, 1 gőzölő felszerelve, 2 festő üst, 1 vashordó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szablyai kir. járásbíró-ság 1912-ik évi V. 267/4. számú végzése folytán 998 korona 50 fillér tökekövetelés. ennek 1912. évi április hó 6-ik napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 103 kor. 96 fillérber bíróság már megállapított költségek erejéig, Szablyán l. endő megtartására 1912. évi nov. 30-ik napjának d. u. 2 1/2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 103 §-ai értelmében készpénzítés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is e'rendeltetik.

Kelt Szablyán 1912. évi nov. hó 15-én.

Szagmeiszter D.
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetemény.

Értesítjük ezennel tisztelt üzletfeleinket, hogy az Osztrák-magyar bank kamatláb emelése folytán 1912 november hó 16-tól kezdődő érvénnyel az

5⁰/₁₀-ra elhelyezett betétek

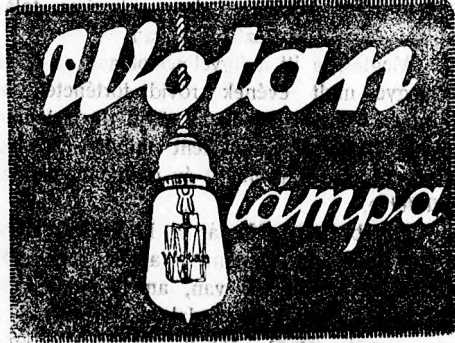
kamatlábát

5¹/₂⁰/₁₀-ra emeltük fel.

Felkérjük tehát tisztelt betevőinket, hogy a felemelt kamatláb bejegyzése céljából takarékbetéti könyvecskéiket intézetünknel bemutatni sziveskedjenek.

A betéteket úgy mint eddig, ezentul is felmondás nélkül fizetjük vissza.

Az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénztár r.-t. igazgatósága.

húzott drótszállal.

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

SIEMENS - SCHUCKERT - MÜVEK
Budapest, VI., Teréz-körut 36.

Nyomott Guttenbergnyomda Ujvidék.

KÖHÖGÉS

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs- és samarköhögés ellen

K A I S E R

mell-karamellai a „3 fenyővel.”

605

közjegyzőleg hite'csített orvosi és magán bizonyítványok tanuskodnak a biztos sikerül.

Felette iziatos, kellemes bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható Herczog István, Grossinger János, Kuchler Béla gyógyszertá'iban, Stefánorít-Ly. fia, Petrovits és Popovits kereskedéseiben, Klein Oszkár droguistánál, Stra ser István gyógysz. Karlóca, Kocziák Ruma, Jhreg C. Ratais örökösei Apatin, Brodski, Adamffy gyógysz. Pétervárad, Kujaschkovic Mitrovic, Hainis A India, Hendl J. Ruma, Wagner A Dobrica, Peternek Ottó Ujszlan-kamen, Gebauer Emil gyógysz. Bács.

Körmüves házme'stert,

ki fix fizetés ellenében hivatalozgái teendőket is végezni tartozik, alkalmazok december hó 15-iki belépésre.

LOSCHITZ MIKSA
Petőfi-utca 14. sz.

26743. szám.

kig. 1912.

Verseny'argyalási hirdetemény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa az 1913, 1914 és 1915 években a városi tanács és ösz-szes intézményei részére szükséges könyvkötészet munkalatait ajánlati verseny útján biztosítani ohajtván, felhívja pályázni szándékozókot hogy a hivatalos ajánlati minta kitöltésével kiállítandó szabályszerű írásbeli zárt ajánlataikat folyó évi december hó 5. délelőtti 10 óráig a tanács iktató hivatalban annál is inkább nyujtsák be, mert kellően fel nem szerelt avagy későbbben beérkezett illetve utóajánlatok figyelem be vétetni nem fognak.

Az ajánlatokhoz 100 szóval: egyszász korona ovadék összegnek a városi pénztárnál előzetesen történt letéteményezést igazoló nyugta csatolandó.

A városi tanács fenntartja magának ama jogot, hogy a pályázók közül — azok ajánlatára va'o tekintet nélkül — szabadon választ-hasson.

Az árlejtési feltételek és az ajánlati minta a hivatalos órák alatt a városi gazdasági ügyosztályban (II. em. 32b) átvehetők.

Ujvidék sz. k. város tanácsának 1912. évi november hó 16. napján tartott üléséből.

Dr. DEMETROVITS
kir. tanácsos polgármester.